

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

Кафедра правоохоронної діяльності та поліціїстики
Факультет № 6

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

навчальної дисципліни «**Митне право**» обов'язкових компонент освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність (Правоохоронна діяльність)

за темою № 4 – «Переміщення та пропуск через митний кордон України товарів, предметів та транспортних засобів».

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол
від 30 серпня 2023 року № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол
від 25 серпня 2023 року № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол
від 29 серпня 2023 року № 7

Розглянуто на засіданні кафедри
правоохоронної діяльності та
поліціїсти ки факультету № 6
Протокол
від 18 серпня 2023 року № 8

Розробники:

1. Доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїсти ки, кандидат юридичних наук, доцент Панов Ігор Олексійович.

Рецензенти:

1. Заступник начальника відділення поліції №3 Харківського районного управління поліції №1 ГУНП в Харківській області, доктор, снс Прокопенко О.Ю.
2. доцент кафедри адміністративного права і процесу факультету № 1 ХНУВС, кандидат юридичних наук, доцент Казанчук І.Д.

План лекції

1. Загальна характеристика правил ввезення (вивезення) товарів та транспортних засобів через митний кордон України.
2. Перетинання пасажирів через митний кордон України.
3. Вимоги до харчових продуктів при їх митному оформленні.
4. Митне оформлення алкогольних напоїв та тютюнових виробів.
5. Переміщення товарів через митний кордон України.
6. Переміщення транспортних засобів через митний кордон України.
7. Порядок переміщення через митний кордон України валюти.
8. Поняття митного режиму.
9. Види митного режиму.
10. Вибір та зміна митного режиму.

Основна:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Митний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - № 38-39. - ст. 288.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Додаток до № 52. – Ст. 1122.
4. Про стандартизацію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 31. - ст. 145.
5. Про єдиний митний тариф: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 19. - Ст. 259.
6. Про податок на добавлену вартість: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1997. - № 21. – Ст. 156.
7. Про систему оподаткування: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1997. - № 16. – Ст. 119.
8. Про боротьбу з корупцією: Закон України від 5 жовтня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 34. – Ст. 266.
9. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50.
10. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490.
11. Положення про Державну митну службу України: Затверджено Указом Президента України від 24 серпня 2000 р.
12. Таможенное законодательство Украины (Сборник нормативных актов) / Сост.: Ю.П. Битяк, М.Г. Шульга, П.В. Пашко, В.М. Шевчук. – Х.: ООО «Одиссей», 2000. – С. 94-102.
13. Постанова Кабінету Міністрів України “Про перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає квотуванню та ліцензуванню в 1998 році” від 5 січня.
14. Правила в'їзду іноземців в Україну, їх виїзду з України і транзитного проїзду через її територію: Затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 1995 р. // ЗПУ України. – 1996. – № 4. – Ст. 148.
15. Про митну справу в Україні: Закон України від 25 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 44. – Ст. 575.
16. Про правовий статус іноземців: Закон України від 4 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 23. – Ст. 162.
17. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 19. - ст. 80.
18. Про операції з давальницькою сировиною в зовнішньоекономічних відносинах: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 32. - Ст. 255.
19. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті: Закон України від 23 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 40. - ст. 364.
20. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 299.
21. Про стандартизацію і сертифікацію в Україні: Декрет Кабінету Міністрів України від 10

травня 1993 г. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 27. - ст.289.

22. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22 липня 1998 р. // Урядовий кур'єр. – 1998. – 25 липня.

23. Наказ Державного митного комітету України «Про затвердження порядку ведення обліку суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в митних органах» від 31 травня 1996 р. №237, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12 червня 1996 р. за № 292/1317.

24. Постанова Кабінету Міністрів України “Про здійснення екологічного контролю у зоні діяльності митниць призначення та відправлення” від 26 жовтня 2001 р. № 1429.

25. Постанова Кабінету Міністрів України «Про здійснення екологічного контролю в пунктах пропуску через державний кордон» від 20 березня 1995р. № 198.

26. Про створення митних постів Державної митної служби України: Наказ Державної митної служби України від 29 січня 1997 р. № 37.

27. Про створення регіональних митниць та митниць Державної митної служби України: Наказ Державної митної служби України від 20 грудня 1996 р. № 564.

28. Типове положення про митницю Державної митної служби України: Затверджено наказом Державної митної служби України від 26 березня 1998 р. № 169.

29. Типове положення про регіональну митницю Державної митної служби України: Затверджено наказом Державної митної служби України від 28 січня 1997 року № 27.

30. Про Порядок взяття проб і зразків товарів та інших предметів для проведення досліджень, необхідних для їх митного оформлення: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1998 р. № 1665 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 42. – Ст. 1557.

31. Порядок здійснення митного контролю й митного оформлення товарів і транспортних засобів із застосуванням вантажної митної декларації: Затверджено наказом Державної митної служби України від 14 жовтня 2002 р. № 561.

32. Про Тимчасові правила митного контролю за переміщенням через митний кордон України предметів, валюти і цінностей громадян: Наказ Державного митного комітету України від 31 грудня 1991 р. № 9.

33. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження порядку митного оформлення імпортованих товарів (продукції), що підлягають обов’язковій сертифікації в Україні” від 4 листопада 1997 р. №1211.

34. Постанова Кабінету Міністрів України “Про становлення мінімальної митної вартості окремих видів товарів” від 3 листопада 1997 р. №1215.

35. Про затвердження Порядку верифікації сертифікатів про походження товарів з України: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 р. № 1861.

36. Про ставки акцизного збору на деякі транспортні засоби: Закон України від 24 травня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 32. - ст. 151.

37. Постанова Кабінету Міністрів України «Про удосконалення порядку тимчасового ввозу транспортних засобів на митну територію України» від 20 липня 1996 р. №793.

38. Постанова Кабінету Міністрів України “Про впорядкування діяльності митних ліцензійних складів” від 2 грудня 1996 р. № 1446.

39. Порядок замовлення, видачі, зберігання, обліку та використання особистих митних забезпечень інспекторів: Затверджений наказом Державної митної служби України від 17 листопада 1998 р. № 723.

40. Про затвердження Положення про відкриття та експлуатацію митних ліцензійних складів: Наказ Державної Митної Служби України № 592 від 31.12.96, зареєстрований в МЮ України 20 січня 1997 р. за № 5/1809.

41. Про порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - № 1. - ст. 2.

42. Постанова Кабінету Міністрів України «Про обсяги товарів та інших предметів, що можуть вивозитися (пересилатися) громадянами за митний кордон України без сплати мита та митних зборів» від 29 листопада 1997 р. № 1331.

43. Постанова Кабінету Міністрів України «Про удосконалення порядку ввезення (пересилки) громадянами предметів (товарів) в Україну» від 27 серпня 1996р. № 1010.

44. Постанова Кабінету Міністрів України „Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України продуктів харчування для власного споживання та перелік предметів, що не можуть бути віднесені до особистих речей громадян” від 13 грудня 2001 р. № 1652.

45. Положення про порядок здійснення особистого огляду громадян, які прямують через митний кордон України: Затверджено Державним митним комітетом України 9 червня 1992 р.

46. Наказ Державної митної служби України “Про затвердження Правил митного оформлення транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів, що переміщуються через митний кордон України” № 393 від 25.06.99р., зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 липня 1999 р. за № 516/3809

47. Положення про провадження в справах про порушення митних правил: Затверджено наказом

Державного митного комітету України № 205 від 4 листопада 1992 р.

48. Про персональні звання державної митної служби України: Постанова Верховної Ради України від 5 лютого 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 19. – Ст. 261.

49. Положення про застосування спеціальних засобів і зброї службовими особами митних органів: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 8 червня 1993 р. № 426 // ЗП України. – 1993. – № 11. – Ст. 232.

50. Положення про порядок застосування вогнепальної зброї: Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 1992 р. // Урядовий кур'єр. – 1992. – № 96-97.

51. Інструкція про атестацію посадових осіб митних органів України: Затверджена наказом Державної митної служби України від 5 березня 1997 р.

52. Положення про Управління власної безпеки і контролю: Затверджене наказом Державної митної служби України від 5 квітня 2000 р. № 192.

53. Дубиніна А. А., Сорокіна С. В. Зельніченко О.І. Митна справа: Підручник. — К.: «Центр учбової літератури», 2010. — 320 с.

54. Дьомін Ю. М., Дьоміна С. Ю., Железняк М. Н. та ін. Митне право України: Навчальний посібник / За заг. ред. Юлдашева О. Х. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 232 с.

55. Основи митної справи в Україні: підручник / За ред. П.В. Пашка. - К.: Знання, 2008. - 651 с.

56. Митне право України: навчальний посібник. За заг. ред. проф. В.В. Ченцова. – К.: – 2007. – 283 с.

57. Дубчак В.І., Мартинюк О.В. Митна справа: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 310с.

58. Ківалов С.В., Кормич Б.А. Митна політика України: Підручник. – Одеса, 2001. – 256 с.

59. Шишка Р.Б., Сергієнко В.В. Митне право України: Навч. посібник. – Харків: Еспада, 2002. – 296 с.

60. Ківалов С. В., Кормич Б. А. Митна політика України: Підруч. — Одеса: Юр. літ-ра, 2002. — 255 с.

61. Дубиніна А. А., Сорокіна С. В. Основи митної справи в Україні: Навчальний посібник. — К.: ВД «Професіонал», 2003. — 259с

62. Терещенко С., Наumenко В. Основи митного законодавства в Україні: Теорія та практика, К.: АТ «Август», 1999. — 296 с.

63. Кивалов С.В. Таможенное право (административная ответственность за нарушение таможенных правил). – Одесса: Одесский гос. ун-т им. И.И. Мечникова, 1996. – 175 с.

64. Настюк В.Я., Шульга М.Г. Митне право України: Навчальний посібник / –Харків: Нац. юрид. акад. України, 2001. – 114 с.

65. Адміністративна відповідальність в Україні: Навчальний посібник / За заг. ред. А.Т. Комзюка. 2-е вид., перероб. і доп. – Харків: Ун-т внутр. справ, 2000. – 112 с.

66. Шкарупа В.К., Щербина В.І. Правовий статус працівників митних органів України: Навчальний посібник. - Дніпропетровськ: АМСУ, 1999. – 72 с.

67. Судебные и правоохранительные органы Украины: Учебник / Под ред. проф. А.М. Бандурки. – Харьков: Ун-т внутр. дел, 1999. – 350 с.

68. Кисловский Ю.Г. История таможен государства Российского. – М.: НПО „Автор”, 1996. – 288 с.

69. Козырин А.Н. Таможенное право в России. Учебное пособие. – М.: Фирма «Спарк», 1995. – 250 с.

70. Сандровский К.К. Таможенное право (Особенная часть). Учебное пособие. – Киев: Изд-во Киевского ун-та, 1972. – 101с.

71. Основи митної справи: Навчальний посібник / За ред. П.В.Пашка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Т-во „Знання”, 2002. – 318 с.

72. Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні (конспект курсу лекцій з програмних тем): Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 248 с.

73. Авер'янов В.Б., Крупчан О.Д. Виконавча влада: конституційні засади і шляхи реформування. – Харків: Право, 1998. – 37 с.

74. Бахрах Д.Н. Таможенное право как институт административного права // Государство и право. – 1995. – № 3. – С. 13-21.

75. Комзюк А.Т., Погрібний О.О., Калюжний Р.А. та інш. Науково-практичний коментар Митного Кодексу України: Київ: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова Єдність», 2008. – 757 с. //

76. Основи таможенного дела /Под ред. В.Г.Драганова. - М., 1998.

77. Российское таможенное право: Учеб. Для вузов / Рук. авт. кол. и отв. ред. Б.Н. Габричидзе. – М.: Изд. Группа ИНФА-М – Норма, 1997. – 520 с.

78. Таможенное право. Под. ред. А.Ф.Ноздрачева. М., 1998.

79. Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. ред. проф. Б.Н. Габричидзе. – М.: Изд-во БЕК, 1995. – 480 с.

80. Габричидзе Б.Н. Практика применения Таможенного кодекса Российской

Федерации. – М.: Книжный мир, 1998. – 496 с.

81. Грави́на А.А., Терещенко Л.К., Шестакова М.П. Таможенное законодательство. Практический комментарий. – М.: Юрист, 1997. – 392 с.

82. Деркач Л.В. Українська митниця: вчора, сьогодні, завтра. – К.: ІАМУ Держмитслужби України, 1998. – 572 с.

83. Блинов Н.М., Дзюбенко П.В. Введение в таможенное дело. М.1997.

84. Борисов К.Г. Международное таможенное право. М.,1997.

85. Бабенко І. Митники проти контрабанди // Уряд. кур'єр. – 1999. – 12 травня.

86. Бондаренко С. Митна політика та її зв'язок з економічним становищем в Україні // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 39-45.

87. Ванжа А. Проблеми правового забезпечення митної служби в Україні // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 13-14.

88. Государський А.В. Митна служба як головний фактор захисту економічної незалежності України // Митна справа. – 2002. – № 3. – С. 27-30.

89. Гребельник О. Митна політика в умовах трансформації економічної системи // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 4. – С. 73-77.

90. Заяць В. Митне регулювання як джерело поповнення державного бюджету // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 27-37.

91. Каленський М. Митниця має сприяти зовнішній торгівлі та бути прозорою і прогнозованою // Уряд. кур'єр. – 2003. – 4 лютого.

92. Ківалов С.В., Кормич Б.А Митне право: система та динаміка розвитку // Митна справа. – 2002. – № 1. – С. 7-15.

93. Коломоєць Т.О. Штрафи як різновид санкцій майнового характеру у сфері митної справи // Митна справа. – 2002. – № 3. – С. 22-27.

94. Комзюк А.Т. Законодавство про адміністративні проступки: проблеми визначення сутності, завдань та системи // Вісник Національного університету внутрішніх справ. Вип.14. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2001. – С. 107-112.

95. Комзюк А.Т., Комзюк В.Т. Адміністративний примус як засіб здійснення митної справи в Україні // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 4. – С. 34-37.

96. Комзюк В.Т. Деякі проблемні питання застосування конфіскації предметів порушень митних правил // Вісник Університету внутрішніх справ. Спецвипуск. – Х.: Ун-т внутр. справ, 2000. – С. 28-30.

97. Комзюк В.Т. Особливості адміністративної відповідальності у сфері здійснення митної справи // Вісник Національного університету внутрішніх справ. Вип. 21. Ч. II. – Х.: Нац. ун-т внутр. справ, 2003. – С. 72-76.

98. Корнєва Т. Проблеми розвитку митного законодавства // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 10-13.

99. Коросташова І. Адміністративна відповідальність громадян за порушення митних правил під час переміщення транспортних засобів, номерних вузлів та агрегатів // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 14-18.

100. Ніколаєва Л. Удосконалення митного регулювання як необхідна передумова для вступу України до світової організації торгівлі // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 4. – С. 77-80.

101. Павлов А.П. Митні органи в Україні у XX ст. (історико-юридичний аналіз) // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 4. – С. 50-62.

102. Павлов А.П. Кадрове забезпечення митних органів України: організаційно-правові аспекти: Дис. канд. юрид. наук. – К., 2001. – 206 с.

103. Павлов А.П. Правові та історичні передумови організації митної справи в Україні // Митна справа. – 2002. – № 5. – С. 3-16.

104. Пахомов С.І. Деякі проблемні питання застосування митного законодавства України // Митна справа. – 2002. – № 3. – С. 47-50.

105. Пашко П.В., Маляревська О. Практика та перспективи митно-тарифного регулювання // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 37-39.

106. Педешко А.І. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил: Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Харків, 2000. – 20 с.

107. Педешко А.І. Деякі особливості застосування стягнень за порушення митних правил // Вісник Університету внутрішніх справ. Вип. 9. – Харків, 1999. – С. 140-144.

108. Педешко А.І. Технологія оформлення зовнішньоекономічних вантажів у пунктах пропуску через Державний кордон України // Вісник Запорізького юридичного інституту. Вип. 4. – Запоріжжя, 1999. – 144-148.

109. Пилипенко А.А. Правовий захист працівників митних органів України // Митна справа. – 2002. – № 5. – С. 27-31.

110. Прокопенко В.В. Правовое регулирование таможенного контроля и таможенного оформления воздушных судов // Митна справа. – 2002. – № 5. – С. 48-52.

111. Прокопенко Е.В. Организация таможенного контроля в аэропорту // Митна справа. – 2002. –

№ 3. – С. 3-13.

112. Соловков Ю. П. Митниця на порозі століття // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 14.
113. Спрощення митного контролю не означає його послаблення // Уряд. кур'єр. – 2003. – 6 лютого.
114. Тодощак О.В. Служба в митних органах України (адміністративно-правовий і соціально-правовий аспекти): Автореф. дис. канд. юрид. наук. – Одеса, 2001. – 20 с.
115. Федотов О.П. Контроль за переміщенням наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів // Митна справа. – 2002. – № 3. – С. 14-19.
116. Фісюк Г. Технологічна схема митного контролю ручного вантажу та багажу громадян, що перетинають кордон України пасажирськими потягами через залізничну станцію Вадул-Сірет // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 21-23.
117. Христенко С.Г. Особливості підбору кадрів для митних органів // Митна справа. – 2002. – № 3. – С. 20-21.
118. Шевченко В. Проведення у справах про порушення митних правил: проблеми та шляхи їх вирішення // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 4. – С. 81-84.
119. Щербина В. Питання правового статусу працівників митних органів України // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 6-10.
120. Юрса В.Р. Визначення митної вартості // Митна справа. – 2002. – № 5. – С. 53-57.
121. Як боротися проти порушень митних правил? Запитання-відповіді // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 2. – С. 46-52.
122. Бахрах Д.Н., Ренов Э.Н. Производство по делам об административных правонарушениях: Пособие. – М.: Знание, 1989. – 96 с.
123. Авер'янов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні / НАН України: Ін-т держави і права ім. Корещького. – К.: Ін. Юре, 1997. – 48 с.
124. На варті митних рубежів. Митна справа на Слобожанщині: 1660-1670-1992-2000 // Ред. рада: П. В. Пашко, О. Г. Даниленко та ін. — Х.: Каравела, 2000. — 190с.
125. Науменко В. П. Применение таможенных режимов в Украине: теория и практика, рекомендации: Практ. пособие. — К.: Знання, 2005. — 430 с.
126. Основи митної справи: Навчальний посібник / За ред. В. П. Паш-ка, К.: Знання, 2002. — 319с.
127. Сандровский К. К. Таможенное право в Украине: национальное и международное: Учебное пособие. — К.: Вентури, 2000. — 190с.
128. Таможенное право: Учебник /отв. ред. А. Ф. Ноздрачев. — М.: Юристъ, 1998. — 650с.
129. Таможенное право: Учебник для вузов /под ред. Б. Н. Габрачидзе. М.: Инфра. М-Норма, 1997. — 580с.
130. Терещенко С. С. Основи митного законодавства України: Навчальний посібник. — К.: АТ «Август», 2001. — 422с.
131. Терещенко С. С., Науменко В. П. Основи митного законодавства в Україні: Теорія та практика: Навчальний посібник. — К.: АТ «Август», 1990. — 280с.
132. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 696 с.

Допоміжна:

1. Дубініна А.А., Сорокіна С.В. Основи митної справи в Україні: Навчальний посібник. - К.: Професіонал, 2004. - 360 с.
2. Єгоров О. Функціональна система митно-тарифного регулювання на етапі інтеграції України до СОТ // Вісник АМСУ. - 2004. - №1. - С.3-12.
3. Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні: Навчальний посібник. - К.: КНЕУ, 2001. - 241 с.
4. Мельник Т.М. Зовнішня торгівля України: стан та проблеми // Формування ринкових відносин в Україні. - 2004. - №2. - С. 20-24.
5. Митний кодекс України та нормативно-правові акти, що регулюють його застосування Упоряд.: П.В. Пашко, В.П. Науменко. Зб. док. - К.: Знання, 2004. - 1173 с.
6. Митне регулювання / Голомовий В.М., Панкова Л.А., Григор'єв О.Ю. та ін. - Львів: Львівська політехніка, 2004. - 240 с.
7. Науменко В.П., Пашко П.В., Руссков В.А. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2006. - 394 с.
8. Митне оформлення товарів та транспортних засобів. Шершун А. А. Навчальний посібник - К.: Кондор, 2007 - 330с.
9. Митне регулювання. Владимиров К.М. Бардачев В. Ю. Навчальний посібник -К.: Кондор, 2006 - 335с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Пошукова система Google Академія (Google Scholar) - <http://scholar.google.com>
2. Сайт «Научная сеть» - <http://www.nature.ru/>
3. Сайт «Brain Maps» - <http://brain-maps.org/>
4. Сайт «Cyberleninka» - <https://cyberleninka.ru/>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України.
7. <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index> – сайт Верховної Ради України.
8. <http://www.president.gov.ua/> – сайт Президента України.
9. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.
10. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – сайт Кабінету Міністрів України.
11. <http://www.minjust.gov.ua> – Сайт Міністерства юстиції України.
12. <http://www.guds.gov.ua/control/uk/index> – сайт Національного агентства з питань державної служби України.
13. <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/> – сайт Державної митної служби України.
14. <http://www.pvu.gov.ua/control/uk/index/> – сайт Державної прикордонної служби України.
15. www.mvs.gov.ua – сайт Міністерства внутрішніх справ України.
16. www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.
17. www.library.ukma.kiev.ua – електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.
18. <http://zakon.nau.ua/> – сайт Професійної юридичної системи «ЗАКОН».
19. <http://www.s-quo.com/> – сайт Інформаційного юридичного порталу «Status-Quo».

1. Поняття та значення митної території й митного кордону України

При здійсненні переміщення товарів, транспортних засобів і предметів між країнами важливе значення має точне й правильне визначення митної території й митного кордону. Неточності в цьому призводять до виникнення конфліктів при перетині кордону.

Поняття митної території та її визначення виходить із загальноприйнятих у міжнародному праві підходів до визначення суверена, закріплюється безпосередньо нормативними актами і є проявом одного з важливих принципів митної політики - принципу єдності митної території України. Згідно з територіальною юрисдикцією митна територія України встановлює область дії митного суверенітету України. Такий підхід важливий для забезпечення сплати мита, застосування інших засобів митного регулювання, визначення митних правопорушень і їх кваліфікації. Принципу єдності митної території не суперечать окремі виключення певної території України зі складу її митної території. До таких територій відносяться території вільних економічних (митних) зон, митних та вільних складів. Ці території вважаються такими, що знаходяться поза межами митної території України. Так, відповідно до ст. 3 МК України територія України складає єдину митну територію, в межах якої Україна має виключну юрисдикцію стосовно митної справи. Загалом митна територія збігається з державним кордоном України. У той же час митна територія не збігається з державною територією, оскільки в ряді випадків із митної території можуть вилучатися ділянки державної території, чи навпаки включатися ділянки, що знаходяться поза межами державного кордону. Тому межі митної території України визнаються митним кордоном України. До митної території віднесено територію України, у тому числі територію штучних островів і споруд, які створюються в економічній зоні України, над якими Україна має виключну юрисдикцію стосовно митної справи. Усе це й складає єдину митну територію України. У той же час відповідно до законодавства України на території України можуть

створюватися вільні митні зони (ВМЗ), стосовно яких законодавством України, яке регулює митну справу, застосовуються з установленними виключеннями. Межі таких територій є складовою частиною митного кордону України. Поняття митного кордону безпосередньо визначається ст. 4 МК України. Установлено, що межі митної території України є митним кордоном України. Елементами митного кордону України є також периметри вільних митних зон і вільних складів. У митному праві прийнято виділяти зовнішній та внутрішній кордони. Зовнішній митний кордон розмежовує митний кордон суміжних держав і переважно співпадає з державним кордоном. Виключення складає периметр вільних митних зон і вільних складів. Охорона зовнішнього кордону здійснюється прикордонними військами спільно з митницею.

Внутрішній митний кордон складають периметри вільних митних зон і вільних складів. Внутрішній митний кордон, як правило, знаходиться всередині держави.

Загалом обидва кордони за своїм правовим статусом прирівняні, але є й різниця. Так, територія вільної митної зони та вільного складу розглядаються як прикордонні і в'їзд у них здійснюється за спеціальними пропусками через спеціальні контрольно-пропускні пункти.

Разом із тим у міжнародній практиці широко використовуються спільні митні зони та союзи. Так, відповідно до ст. 5 МК України на території України можуть створюватися спеціальні митні зони різного типу. Статус і територія вказаних зон установлюються Верховною Радою України відповідно до законодавства про спеціальні митні зони. Як уже зазначалося, до таких спеціальних митних зон відносяться вільні економічні зони й митні та вільні митні склади.

2. Митні режими та їх види

Митний режим відповідно до МК України - це сукупність положень, які визначають статус товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон з митною метою. Ці положення стосуються порядку оформлення товарів, стягнення мита й надання пільг, визначення меж прав фізичних та юридичних осіб щодо розпорядження товарами й транспортними засобами, які ввезені на територію України або слідує через неї транзитом. Митний режим установлюється з метою спрощення й гармонізації митних процедур стосовно товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон.

Прийнято розрізняти наступні митні режими:

- випуск товарів для вільного обігу. Вільне використання - це розпорядження без митного контролю на митній території України чи за її межами товарами й іншими предметами, яких в установленому порядку пропущено через митний кордон України. Відповідно до ст. 70 МК України для вільного використання пропускаються через митний кордон України товари й предмети:

- 1) за ввіз яких на митну територію України чи вивіз за її межі й здійснення митного оформлення сплачено передбачені чинним законодавством мито та

митні збори;

2) за ввезення яких на митну територію України чи вивіз за межі цієї території митниці подано достатні підстави, що передбачені чинним законодавством;

3) за зберігання й перебування яких під митним контролем сплачено митні збори.

Товари й предмети можуть бути заявлені митниці для вільного використання при їх переміщенні через митну територію України після пропуску з метою тимчасового ввозу на митну територію України чи тимчасового вивозу за межі цієї території, на протязі терміну зберігання під митним контролем;

- реімпорт - увезення із-за кордону раніше вивезених вітчизняних товарів, яких там не було піддано переробці або використано. До реімпортних товарів відносяться такі, що вивозилися на аукціон до іншої країни, але там не були продані, а також товари, які повернуті із консигнаційних складів, забраковані покупцем як некондиційні і т. ін.;

- транзит через митну територію - це переміщення товарів і інших предметів під митним контролем через територію України між двома чи в межах одного пункту на митному кордоні України. Відповідно до ст. 72 МК України транзиту через митну територію України підлягають товари та предмети, на транзит яких через митну територію України подано передбачену законодавством України достатню підставу і за їх митне оформлення й пропуск через митний кордон сплачено мито;

- митний склад. Під складами митниць розуміються спеціально обладнані приміщення для зберігання товарів та інших предметів, що знаходяться у власності митниці й використовуються нею. У тому разі, коли на складі митниці виявиться недостатньо площі чи обладнаних приміщень, начальник митниці за узгодженням із Державною митною службою України може придбати чи взяти в оренду інше приміщення під склад. Виключно на митному складі повинні зберігатися наступні товари й предмети:

- не пропущені при ввезенні на митну територію України внаслідок установлених заборон на їх увезення в Україну чи транзит через Україну і не вивезені з території України на день їх увезення;

- обкладені митом і митними зборами при ввезенні на митну територію України в разі несплати таких платежів, якщо в установленому порядку не надано відстрочку чи розстрочку їх сплати;

- товари, що не вивезені з території України із перебігом терміну їх увезення (вивозу);

- магазин безмитної торгівлі;

- переробка на митній території;

- переробка під митним контролем;

- тимчасовий ввіз (вивіз). Під тимчасовим увезенням на митну територію України чи тимчасовим вивозом за межі цієї території розуміється ввіз на територію України за умови вивезення назад за її межі й вивіз з України за умови повернення назад товарів, обладнання й транспортних засобів. Ввіз

(вивіз) при тому розглядається як фактичне переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Відповідно до ст. 71 МК України товари та інші предмети тимчасово ввозяться на територію України або вивозяться за її межі на строк не більше одного року з дня пропуску через митний кордон України. За заявами фізичних та юридичних осіб цей термін в установленому порядку може бути продовжено Державною митною службою України. При вирішенні цього питання до уваги приймається термін господарської, наукової, гуманітарної та іншої діяльності, яка здійснюється з використанням таких товарів та предметів. При цьому тимчасове ввезення чи вивезення товарів та предметів здійснюється лише за умови зобов'язання про зворотне їх переміщення через митний кордон України. Зворотне переміщення здійснюється за умови незмінності якостей товарів та предметів за виключенням їх природного зносу.

Зворотній пропуск таких товарів та предметів здійснюється через будь-яку митницю. Така митниця зобов'язана повідомити митницю, що пропустила ці товари чи предмети через митний кордон України. Це здійснюється з метою контролю за такими товарами та предметами й забезпечення вірогідності митної статистики та ефективності митного контролю.

При цьому такі товари та предмети до перебігу терміну тимчасового перебування повинні бути:

- або вивезені за межі митної території, або заявлені митниці з метою вільного використання;
- або передані митниці для передачі у власність держави;
- або передані митниці на зберігання, чи знищені під контролем митниці, якщо такі товари та предмети не можуть бути використані як вироби та матеріали.

Товари, що тимчасово вивезені за межі митного кордону України до перебігу терміну, також повинні бути або ввезені на територію України, або заявлені митниці для вільного використання, або заявлені митниці як такі, що загинули чи знищені за межами митної території України, Факт знищення таких товарів чи предметів повинен бути підтвердженим у встановленому порядку;

- вільна митна зона;
- вільний склад - митний склад полягає у спеціальному режимі, за якого ввезені товари зберігаються під митним контролем без стягнення мита та інших податків і без застосування заходів нетарифного регулювання та інших обмежень у період зберігання. Товари, що вивозяться за межі митної території України зберігаються під митним контролем із моменту початку їх оформлення митними органами України до фактичного вивозу за межі митної території України.

Основні завдання ліцензійних митних складів полягають у сприянні зовнішньоекономічній діяльності України і приближенні до світової практики, створенні умов для підготовки імпортованих товарів для їх використання на території України, зменшенні витрат, пов'язаних із переміщенням товарів через митний кордон України;

- переробка поза митною територією;
- експорт - вивіз товарів чи капіталів за кордон;
- реекспорт - вивіз за кордон раніше ввезеного товару, що не піддавався переробці в країні реекспорту. Предметом реекспортної торгівлі частіше всього виступають товари, що продаються на міжнародних аукціонах і товарних біржах;
- знищення;
- відмова на користь держави.

Разом з тим аналіз митного законодавства дає підставу виділити митні режими вивезення товарів для представництв України за кордоном та митний режим вивезення окремих товарів в країни СНГ. До останніх відноситься Російська Федерація, країни ГУАМ, Туркменистан, Казахстан.

Разом з тим, при застосуванні митних режимів є ряд прогалин. їх причини наступні:

- 1) використання митних режимів зв'язано з "експлуатацією" природного місць розташування чи територій раніше створених умов діяльності, а не спрямовано на залучення сучасних технологій;
- 2) несформованість довгострокової податкової та митної політики визначає характер участі іноземних фірм в економіці;
- 3) у механізмі норм фінансового лізингу.

3. Поняття та принципи переміщення товарів та предметів через митний кордон України

Принципи переміщення товарів та предметів через митний кордон України - це основні положення, що в рівній мірі стосуються всіх учасників при переміщенні (транзиті) товарів та предметів через митну територію України. Як правові вимоги вони обов'язкові до виконання митними органами, а також фізичними та юридичними особами, що переміщують товари та предмети через митну територію України. Вони є основою такої діяльності. До них відноситься:

- рівність прав усіх фізичних та юридичних осіб на переміщення товарів та транспортних засобів. Це проявляється в тому, що всі фізичні та юридичні особи на рівних підставах вправі ввозити в Україну й вивозити за її межі товари та транспортні засоби. Таке право їм надається поза залежністю від того, чи є вони власниками зазначених товарів або транспортних засобів, їх купцями, чи виступають легально в іншій якості, яка законом визнається достатньою для їх переміщення;
- встановлення заборон на ввезення й вивезення окремих товарів. Такі обмеження встановлюються з метою забезпечення безпеки життя та здоров'я людей, довкілля, безпеки держави, захисту державного порядку, моралі, рослин та тварин. Вони можуть бути спричинені турботою про власного товаровиробника;

обмеження на ввіз і вивіз товарів устанавлюються відповідно до особливостей національної економіки, виконання міжнародних зобов'язань України, захисту економічного суверенітету та внутрішнього споживчого

ринку або приймаються у відповідь на дискримінаційні обмеження інтересів українських підприємців і громадян в іншій країні. Наприклад, в Україну заборонено ввезення автотранспортних засобів спочатку старше 10 років, потім - 8, а тепер - 5 років. Перелік таких товарів є відкритим і встановлюється законодавством;

- право вибору митного режиму надається виключно особі, що переміщує товари, предмети чи транспортні засоби. За заявою такої особи один митний режим може бути замінено на інший. Утім вибір митного режиму здійснюється з урахуванням призначення й характеру товару, мети його переміщення, перспективи подальшого використання, умов його придбання чи виникнення права на нього;

забезпечення збереження товарів є основною вимогою при здійсненні митних операцій. Такий обов'язок покладається на митні органи. При цьому загальним для всіх митних режимів є правило звільнення від відповідальності за незбереження товару внаслідок аварії чи непереборної сили (форс-мажору). Не застосовується така відповідальність, якщо недостача товару виникла внаслідок нормального зменшення за нормальних умов збереження й транспортування;

- визначеність місця й часу перетину митного кордону полягає у тому, що це допускається лише в законодавчо визначених місцях - митницях. Переміщення через митний кордон України транспортних засобів, товарів та інших предметів, речей, валюти та цінностей здійснюється в місцях розташування митниць. В інших місцях товари та інші предмети можуть бути переміщені через митний кордон лише, якщо на це є згода митниці. Це в більшій мірі стосується співробітництва прикордонних територій. Наприклад, для того щоб надати сусідові чи родичу допомогу в збиранні урожаю комбайном, не обов'язкового переганяти його тільки через митницю. Якщо є згода митниці, це можна здійснити і в іншому місці.

Законодавством також встановлено умовний випуск товарів.

4. Особливості переміщення через митний кордон України окремих видів речей.

Переміщення через митний кордон спадщини

З розвалом СРСР та корінними змінами в праві власності й міграційній політиці актуалізувалися питання врегулювання переміщення через митну територію України спадщини. З визнанням приватної власності й приватного підприємництва суттєво розширилася спадкова маса. Справа в тому, що політика розподілу й використання трудових ресурсів у СРСР із його розвалом перейшла в площину міграційної політики й суттєво змінила характер цих відносин. Родини та близькі родичі стали проживати в різних країнах. Особливо гостра ця проблема стоїть у прикордонних регіонах, наприклад Харкові, Донецькій області. Одним із проявів цієї проблеми є переміщення спадщини

Особливості переміщення через митний кордон спадщини врегульовано ст. 57 МК України. Предмети, що входять у спадкову масу (склад спадщини),

яка відкрита в Україні чи за рубежем, можуть переміщатися через митний кордон України в порядку, що встановлений для переміщення речей. Так, можуть вільно переміщатися будь які речі, окрім речей, увезення чи вивіз з України яких заборонено. Законодавством можуть бути встановлені кількісні та вартісні обмеження на переміщення через митний кордон речей окремих видів, а також підстави прийняття рішення про таке переміщення. Валюта як складова частина спадщини ввозиться (вивозиться) в порядку, який визначено законодавством про валюту.

Підставами для переміщення спадщини через митний кордон є легалізовані в установленому порядку документи про право спадщини й належності цих предметів до спадщини.

Товари, що не підлягають пропуску через митний кордон України

Товари, що не підлягають пропуску через митний кордон України пов'язані із забезпеченням безпеки України, захистом життя та здоров'я її населення, тваринного та рослинного світу. Товари та предмети, що не підлягають пропуску через митний кордон України, вказані в МК України Не можуть бути пропущені через митний кордон України заборонені до переміщення через митний кордон:

- предмети, які можуть завдати шкоди здоров'ю чи загрожувати життю населення та тваринного світу або призвести до порушення довкілля;
- продукція, що містить пропаганду ідей війни, расизму й расової дискримінації, геноциду та інша продукція, яка суперечить нормам Конституції України;
- товари, імпорт яких здійснюється з порушенням прав інтелектуальної власності.

Відповідно до постанови КМУ "Про упорядкування ввозу в Україну і транзиту через її територію відходів вторинної сировини" від 22 лютого 1994 р. №117 затверджено Перелік речовин і матеріалів, яких віднесено до небезпечних відходів і ввезення яких на територію України заборонено. До нього включено 100 найменувань таких відходів, серед яких медичні відходи з лікарень, поліклінік, клінік, відходи виробництва дріжджів і спирту, біологічні інфекційні відходи, які містять патогенні бактерії чи віруси ..., скорчені чи з простроченим терміном зберігання продукти харчування, вилучені із вжитку чи прострочені фармакологічні препарати, сировина й ліки, відходи які можуть бути сировиною для виробництва наркотиків, ділами, що містять нафту та інші непридатні для застосування речовини та агрохімікати і т. ін.

Інші відходи, що не ввійшли в такий перелік, можуть бути ввезені на територію України, або перевезені транзитом лише за умови отримання дозволу від Міністерства екології та природних ресурсів України.

Забороненими для вивозу з України є:

- предмети, що є національним, історичним чи культурним надбанням українського народу, що визначено відповідно до законів України;
- товари, експорт яких здійснюється з порушенням прав інтелектуальної власності.

Не підлягають відповідно транзиту через територію України предмети, що можуть заподіяти шкоду здоров'ю чи загрожувати життю населення і тваринного світу або призвести до порушення довкілля. Законодавством України можуть бути встановлені інші заборони та обмеження.

Не допускаються до переміщення через митний кордон України товари та предмети, стосовно яких не було здійснено митне оформлення.

Постановою КМУ "Про затвердження переліку предметів промислового призначення, що застосовуються у виробничій сфері, вивіз (пересилка) яких громадянами України, іноземцями і особами без громадянства за межі митного кордону України забороняється" від 11 вересня 1996 р. відповідно до ТН ЗЕД заборонено для вивозу, наприклад, метали рідко-земельної групи, скандій і ітрій у чистому виді або в сумішах і сплавах, сплави латуні, бронзи, купронікеля, нейзильбери, відходи й лом міді, тощо.

Упорядковано й переміщення через митний кордон України алкогольних напоїв, пива та тютюнових виробів. Так, дозволяється ввозити в Україну фізичним особам: горілчаних виробів - до 1 літра, вина - до 2 літрів, пива - до 10 літрів, тютюнових виробів - до 200 сигарет.

Відомості, які оголошуються громадянами при переміщенні через митний кордон товарів та інших предметів

Відомості, які оголошуються громадянами при переміщенні через митний кордон товарів та інших предметів, встановлені однойменним переліком, який затверджено постановою КМУ від 15 липня 1997 р. № 748. До таких відомостей відносяться:

- 1)режим переміщення товарів та предметів через митний кордон: в'їзд, виїзд, транзит;
- 2)відомості про фізичну особу: прізвище, ім'я, по батькові, серія й номер паспорту;
- 3)місце постійного проживання (країна);
- 4)громадянство (підданство);
- 5)з якої чи/або в яку країну слідує;
- 6)прямують разом з ним діти й скільки;
- 7)кількість місць супроводжуваного багажу, включаючи ручну поклажу;
- 8)кількість місць несупроводжуваного багажу, який відправлено за вантажними документами;
- 9)сума національної валюти України, іншої валюти готівкою, валютних цінностей, кількість виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінних каменів й будь-якому виді й стані;
- 10)наявність товарів, що потребують обов'язкового декларування й переміщення яких через митний кордон здійснюється за дозвільними документами відповідних компетентних органів, - будь-якої зброї, набоїв і вибухових речовин, наркотиків і психотропних речовин, предметів старини та мистецтва, друкованих видань і інших носіїв інформації, отруйних і сильнодіючих речовин і ліків, радіоактивних матеріалів, об'єктів флори й фауни, їх частин і отриманої від них продукції, високочастотних радіоелектронних пристроїв і засобів зв'язку;

- 11) наявність товарів, які підлягають обкладенню митом;
- 12) наявність товарів, які ввозяться (вивозяться) тимчасово;
- 13) транспортний засіб;

14) додаткова інформація про назву й інші розрізняльні ознаки товару: номер і дата видання дозвільного документу й назва органу, що його видав, вартість товару в національній валюті й доларах США;

15) відомості про транспортний засіб - вид, марка, рік випуску, об'єм двигуна, номер шасі, кузова, двигуна; митний режим ~ увезення/вивезення (тимчасове, зворотне).

Усі перелічені відомості підтверджуються особистим підписом особи.

Поняття та особливості митних ліцензійних складів.

Митні ліцензійні склади на території України створено відповідно до МК України, затвердженого наказом № 592 від 31 грудня 1996 р. ДМСУ "Положення про відкриття і експлуатацію митних ліцензійних складів"²⁵ та іншими нормативними актами.

Митний склад - це митний режим, за якого ввезені із-за меж митної території України товари зберігаються під митним контролем без стягування мита та інших податків і без застосування заходів нетарифного регулювання й інших обмежень у період зберігання, а товари, які вивозяться за межі митної території України, зберігаються під митним контролем з моменту початку митного оформлення митними органами України до фактичного вивезення за межі митної території України. При цьому зберігання товарів у режимі митного складу забезпечується шляхом використання спеціально призначеного й обладнаного приміщення чи іншого місця - митного ліцензійного складу. Іншими словами, саме таке приміщення в поєднанні із спеціальним митним режимом зберігання в ньому товарів і визнається митним ліцензійним складом.

Митні ліцензійні склади надають послуги особам, які переміщують через митний кордон товари й транспортні засоби на підприємницьких засадах. Володільцями митних ліцензійних складів є суб'єкти підприємництва, які в установленому порядку отримали ліцензію на право відкриття й експлуатації митного ліцензійного складу. Свої відносини з клієнтами вони будують на основі цивільно-правового договору.

Головними завданнями митних ліцензійних складів є:

- сприяння розвитку зовнішньоекономічної діяльності України і її зближенім з існуючою світовою практикою;
- створення умов для підготовки імпорتنих товарів для використання на території України;
- зниження витрат на переміщення товарів через митний кордон України.

Розрізняють митні ліцензійні склади відкритого й закритого типів. На митних складах відкритого типу зберігаються товари будь-якого товаровласника, а на митних складах закритого типу - лише власника митного складу.

До митних ліцензійних складів чинним законодавством встановлено певні вимоги. Так, їх робота повинна бути організована таким чином, щоб увезення

й вивіз товарів здійснювалися з дотриманням митного законодавства, а порядок зберігання гарантував їх постійне перебування під митним контролем у режимі "митний склад" і виключав можливість поступлення чи вилучення цих товарів поза митним контролем.

В якості митного ліцензійного складу може виступати одне чи декілька спеціально визначених і обладнаних приміщень, чи інших призначених для зберігання товарів у режимі митного складу споруд. Територія складу повинна бути огорожена. Якщо товари є великогабаритними, або за іншими причинами не можуть зберігатися в приміщенні митного складу як виключення передбачена можливість їх зберігання на відкритих площадках за умови наявності добового посту охорони. До приміщень митних складів висуваються вимоги відповідності вимогам охоронної і протипожежної сигналізації, наявності умов для праці митників та інші. У складі повинні бути вантажно-розвантажувальні та транспортні засоби, складське обладнання, засоби зв'язку, оргтехніка, меблі, засоби обліку й контролю.

Митний склад може використовуватися тільки для зберігання товарів, які розміщуються в режимі митного складу. Для їх розміщення володілець товару подає митному органу мотивовану заяву, в якій визначає мету розміщення товару й режим. Цей товар декларується шляхом заповнення вантажної митної декларації. Разом з нею митному органу направляються такі документи:

- договір на зберігання товарів на митному ліцензійному складі й зовнішньоекономічний контракт;
- транспортні та інші документи на товари, що ввозяться (накладні, коносаменти, специфікації, рахунки-фактури і т. ін.);
- інші документи, що необхідні для здійснення митного оформлення й митного контролю.

З метою збереження товарів, які знаходяться на митному ліцензійному складі, з ними дозволяється проводити такі операції, як: очищення, провітрювання, сушка, створення оптимального температурного режиму, зберігання, інвентаризація, захист від корозії, фарбування. Окрім цього дозволяється й проводити операції щодо підготовки товарів до реалізації: переміщення товарів у межах ліцензійного складу з метою їх раціонального розміщення, подрібнення партій, формування відправлень, сортування, пакування, перепакування, маркування, завантаження, розвантаження, перевантаження, прості операції з доукомплектуванням чи доведенням до робочого стану, боротьба зі шкідниками, тестування.

З митного складу товари випускаються в таких випадках:

- тимчасово, з наступним поверненням;
- для вільного використання на території України;
- для тимчасового використання на території України;
- для переробки на території України;
- за митний кордон України;
- для перевезення на інші митні ліцензійні склади, що знаходяться в зоні дії однієї й тієї ж митниці;

- для перевезення в інші митні органи для проведення митного оформлення відповідно до митних режимів.

Митні склади ліквідовуються в разі відміни чи анулювання ліцензії, або за заявою їх власників.